

RIIKLIKULT TUNNUSTATUD
ROHUMAAVEISE LIHA
STATE CERTIFIED
GRASS-FED BEEF

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond
Euroopa Investeeringud
maajätkandele

Rohumaaveise kvaliteedikavast, rakendamise röömudest ja probleemidest

- MTÜ Liivimaa Lihaveis
- Airi Külvet
- Zoom 2021

1

Rohumaaveise liha kvaliteedikava tunnustati 2014.a Täna on kavas 102 liiget

- Milleks ja kellele seda vaja on?

Tootja jaoks:

- võimalus turul eristuda, andes seeläbi eelise eelkõige väiketootjatele, kes ei suuda konkurentsis püsida odavama massitoodanguga võisteldes, kuid suudavad pakkuda kallimaid niššitooteid;
- eristumist võimaldavad toote spetsiifilised omadused või panustamine tarbija väärtushinnangutele;
- võimalus garanteerida tarbijale toote stabiilselt kõrget kvaliteeti;
- võimalus küsida toote eest tavatoodetega võrreldes kõrgemat hinda, mis **peaks** katma kõik kvaliteedikava loomise ja haldamisega seotud täiendavad kulud - reaalsuses see Eesti turul ei tööta!

2

Toidukvaliteedikava „Rohumaaveise liha tootmine“

Tarbija jaoks

- võimalus leida turult toode, mis lisaks traditsioonilistele toiduohutuslastele nõudmistele vastab ka näiteks tarbija eetilistele väärtushinnangutele;
- saada tootjalt vahetut infot toote tootmis- ja töötlemisprotsessi kohta;
- veenduda toote stabiilses kvaliteedis – saada vahetut tagasisidet (hästi töötab siin vallas sotsiaalmeedia)

3

Toidukvaliteedikavaga seotud toetused

Toidukvaliteedikava loomine toob paratamatult kaasa täiendavaid kohustusi ning sellega kaasnevalt ka kulutusi, mistõttu on toidukvaliteedikavade loomise ja rakendamise motiveerimiseks Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 raames kavandatud rakendada kahte toetusmeetet:

- Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavas osalemise toetus MAK 3.1 meede
- Toidukvaliteedikava raames toodetud tootest teavitamise ja toote müügi edendamise toetus (MAK 2014-2020 meede 3.2)

4

Kvaliteedikava positiivne mõju farmidele

- Kontrollivad konsulendid teostavad oma iga aastase ülevaatusse toetava nõustamise meetodil, ehk eesmärgiks pole teha ettekirjutusi vaid ennetada probleemide tekkimist
- Väga palju on just kvaliteedikavas osalevatest farmidest osaletud loomade heaolu ja põllumajandusseadusandlust puudutavates infopäevadel ning õpiringides.
- On tekkinud "päris õpiring" – ehk farmid mille häid elulisi praktikaid konsulendid saavad soovitada teistele farmidele.

**RIIKLIKULT TUNNUSTATUD
ROHUMAAVEISE LIHA
STATE CERTIFIED
GRASS-FED BEEF**

5

Kvaliteedikava positiivne mõju...

- Üldise põllumajanduspoliitika kujundamisel
- Hea näide "Talust taldrikule" eesmärgi elluviimisest - olime ajast ees?
- Liivimaa Lihaveist tuuakse EU s positiivse näitena farmide ja lihatööstuse koostööst.

6

Muredest ka.. farmide poolelt

- Farmerid on väsinud iga-aastast kontrollidest
- Täiesti ebaõnnestunud toetussüsteem meie farmidele –ehk 114 liikmest on saanud toetust 7, kuna määruse tõlgendamisel saab määravaks see, et liikmed on vahepeal kavast välja astunud ja uuesti sisse astunud. Mida samas sai määruse kirjutamise ajal ka rõhutatud ning ka ministeeriumi kontaktidele selgitatud, miks seda vaja teha oli. Pettumus ..
- Ministeeriumilt küsiks, et kuidas siis määrus, mille alusel alustavale kvaliteedikava liikmele toetust makstakse jõustub alles 2019, kui kvaliteedikavade tunnustamise määrus võeti vastu 2014? Ja farmil on õigus saada toetust 5 esimese liikmeks olemise aasta jooksul.

7

- **§ 4. Toetatav tegevus**
- (1) Toetust võib taotleda Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 92 lõike 3 alusel tunnustatud toidukvaliteedikavas (edaspidi *tunnustatud toidukvaliteedikava*) osalemiseks.
- (2) Toetust antakse tunnustatud toidukvaliteedikavas osalemisega seotud püsikulude hüvitamiseks ühes tunnustatud toidukvaliteedikavas osalemise **kohta kuni viiel aastal arvates esmakordsest kavaga liitumisest**.
- Selle punktile viidates jäävad kõik 2017 -2019 sisse astunud liikmed toetusest ilma, kuna – nad on vahepeal kavast välja astunud ja uuesti sisse astunud. Samas pole nad kordagi toetust saanud, ning seda on väga ju lihtne kontrollida.
- 2020 aastal sisse astunud liige ei saanud 2020 aastal toetust, kuna PRIA ei avanud 2020 toetusvoorud vaid ainult maksetaotluse vooru ?!- ehk taodelda said ainult need kes 2019 ka taotlesid.
- Määrus vajab muudatust, et farmerid, kes realselt panustavad kvaliteedikavasse ikkagi ka lubatud toetust saaksid.

8

Riskikohad kvaliteedikava rakendamisel

- Kava hoidmine ja arendamine on muutunud täiskohaga tööks
- See ei saa põhineda üksikute entusiastide õhinapõhisusel
- Tootjarühmade arengutoetus peaks jätkuma

9

Kogemus kvaliteedikava hoidjana

- Segased sõnumid turunduses – „ kõik Eesti toodetud toit on väga mahe“ – „ Veis ju sööbki rohtu“ jne
- Märkide usaldusväärsus on ka küsimus, kuna pole ühtset standardit – on ka meie lettidel väga palju „ rohumaaaveist“, mille taga pole tegelikult mitte mingisugust kvaliteedikontrolli.
- Märkide paljusus lettidel
- Siin on kõige suurem roll teavitamise ja toote müügi edendamise toetusel.

10

Kui palju toidukvaliteedikavasid Eestisse mahub ?

- Vajadus on kindlasti leida viise loomade arvu tõstmiseks rohumaadel
- Piimale
- Linnulihale
- Lambale
- Kõik rohumaal – kõik need tegevused on juba olemas – näiteks väiksemad piimafarmid veel karjatavad oma veiseid, see on suur väärtus, mis tuleb ära kasutada.

11

Täna tähelepanu eest!

12